

Ազգ

Իսրայելի հայերը իշխանություններին հորդորում են ճանաչել Հայոց ցեղասպանությունը

Փարիզից ժան էսիյանը «Ազգին» տեղեկացնում է, որ Իսրայելիում մոտ 50 հազար անդամ ունեցող հայկական քաղաքացիական զինվորականները միավորվել են մեկ ընդհանուր միության մեջ՝ ավելի եռանդուն գործելու, հայ համայնքին հուզող հարցերի մասին հանրությանը իրազեկելու, ինչպես նաև իրենց իրավունքները պաշտպանելու նպատակով:

Միությունը նախատեսվել է Մարտի 22-ին Իսրայելի դեկլարացիայի համաձայն երկու փաստաթուղթ, որոնցից մեկը վարչապետ իսրայելի Զադորայի կառավարությանը կոչ է անում ճանաչել Հայոց ցեղասպանությունը: Իսկ մյուսը հորդորում է հայաստանի փոխարտընդհանուր արտաքին քաղաքականությանը հայաստանի Հայոց ցեղասպանության գործերի իրազեկելու օր:

Ռ. Պ.

ՄԱՏԻՍՆԵՐ

Արդեն եւ վաղուց կրակում են

Երեկ լարված վիճակ էր եզմիածնում: Արմավիրի առաջին ասյանի դատարանում լավում էր թիվ 19 ընտրատարածում առաջադրված երեւանցի Հակոբ Հակոբյանի հայցը ընդդեմ ընտրատարածման համաձայնագրի, որը գրանցել էր եզմիածնեցիներ Սուսաննա Հարությունյանին եւ Աժ Պատգամավոր Հակոբ Հակոբյանին, քանի որ վերջիններս կեղծել են փառաբանական նախաձեռնությամբ իրենց առաջադրողների ստորագրությունները: Արմավիրի առաջին ասյանի դատարանի մոտ աղմուկ-աղաղակ էր, եզմիածնեցի Հակոբ Հակոբյանի կողմնակիցների դասն էլ հետաձգվեց այսօրվան: Դրան նախորդել էր Չակի գիւղից՝ Երեւան օրը ժամը 12:30-ին տեղի ունեցած միջադեպը, երբ գտնվել են չարագործներ, որոնք սուր օրվա խորհրդից բնավ չհազարվելով՝ գնում են գործի դրել, գնդակոծելով եզմիածնի Զվարթնոց

թաղամասի հանգստի օբյեկտներից մեկի մոտ կայանած Ազգային ժողովի դատարանավոր Հակոբ Հակոբյանի ավտոմեքենան: Հակոբ Հակոբյանը ժամանակ է անցկացրել այդ օբյեկտում եւ դուրս է եկել կրակահերթերի ձայնից հետո: Կրակահերթերն արձակվել են մուգ գույնի ԲՄԿ-ից: Հակոբ Հակոբյանը թեւեւ ենթադրություն չէր ուզում անել, թե ո՞վ է կանգնած հանցագործության հետեւում, սակայն ավելի ուշ «Ազգություն» ռադիոկայանին ասել է, թե ի՞ր կարծիքով ուսիկանության մասը խառն է այդ գործում, այդ ամենն արվում է մարդկային գիտությանը, որոնցից վախի մթնոլորտ ստեղծվել: Մա աղաթույցը Հ. Հակոբյանը համարում էր այն, որ դեռ ինչ հետո որեւէ իրավաբան չի գրուցել իր հետ: Կիրակի օրն էլ այդ ընտրատարածի մյուս թեկնածու Սուսաննա Հարությունյանի Երեւան է հրղեկվել: Սուսաննա Հարություն

Յանի կասկածները նույն ընտրատարածում առաջադրված գեներալ Սեյրան Սարգսյանի ուղղությամբ են: Վերջինս էլ լրագրողներին դիմադարձել է, թե եւ Հ. Հակոբյանը, եւ Ս. Հարությունյանը իրենք են սարքել այդ բոլորը՝ ուժադրություն իրենց վրա բեռնելու համար: «Եթե իմը գտնում է, որ այդպես սոկոսը կբարձրանա, թող իմն էլ իր վրա կրակի», սրամեղ է Հ. Հակոբյանը՝ գեներալի ասածը լսելով:

Ըստ դատարանի տեղեկատվության՝ դեռիկ առթիվ փեռական գործ է հարուցվել, կասարվում է լեռնություն: Ոչ մի զարմանալի բան կարծես չկա վերը Երեւանում: Այն է, ինչ մեծաբանական ամեն ուր դատարանի անդամները ասում է. «Մի տեսով, թե ինչքան են լինելու, ո՞նց են իրար վրա կրակելու, ո՞նց են իրար կոկորդ կրելու փառաբանի ընթացում»: Մի կողմից ժողովրդավար ընտրություններ անցկացնելու անհրաժեշտությունից են ճառում, փառաբանի ընթացում հուշագիր են ստորագրում, մյուս կողմից կրակոցներ են հնչում, իսկ Գյումրիի փառաբանի դեմ իրականացված եւ ջանքեր կայանալու կրակոցների ձայնը դեռ մեր ականջներում է: Փոխուսիկանալից էլ մեծ-մեծ ասուլիս է անում, թե՛ այսպես ու այնպես: Լավ՝ ասուլիսը որն է, զննարկ գործ արել, որ այսպիսի լարված իրավիճակ չլինի, ո՞նց անցնում են մեծ: Եվ էլ ինչ էլ լինի, որ արթնանալ: Թե՛ մեր իրավաբաններն ընտրությունների ու փառաբանի ընթացում այլ խնդիր ունեն լուծելու... Մ. Խ.

15-ԻՆ ՏՄԵՆԻՑ

Մարադայի ողբերգությունը՝ ցավալիորեն դասնության ասվերում

ԿԻՄ ՂԱՐԻՐԵՆԵՆԱ, Մեկիսանկեր
Դարաբաղյան Եւրոման արեգությունը ամենամոռյալ էջերից է Մարադայի ողբերգությունը: Տասնհինգ արի առաջ, 1992-ի ապրիլի 10-ին, Կիրովաբաղում տեղակայված խորհրդային 4-րդ բանակի զինվորական ուղեկցությամբ արեգության օմոնը մտնելով 5013 բնակիչ ունեցող հայկական այս գյուղը՝ իրականացրեց իսկական նախաձեռնությունը: Այդ օրը սղանվեցին 51 խաղաղ բնակիչներ, իսկ 38 մարդացիներ դասանդ վերցվեցին: Նրանցից էջերին հաջողվեց փոխանակությամբ ազատվել արեգության անկողնից: Կոտորածից մի կերպ փրկվածների զգալի մասը ներկայումս աղասարան է գտել ԼՂԳ սահմաններից դուրս, հիմնականում Ռուսաստանի Դաշնությունում: Գյուղը հիմա էլ մնում է արեգության անկողնից փակուղի: Մարադայում բնակվում են ընդամենը 530 մարդ: Կին մարդացիներ՝ փախազելով վերադառնալ ծննդավայր: Տես էջ 3

«Դու ինձ, եւ եեզ»-ի թուրք-ամերիկյան սարքերակ

Թուրքի մեծամասնությունը դեմ է Հայոց ցեղասպանությունը ճանաչող բանաձեռնի ընդունմանը ԱՄՆ Ներկայացուցիչների դալասում եւ Սենատում: Թուրքական «Չաման» թերթի հրատարակման համաձայն, օրերս անցկացված

հարցման արդյունքներով, եթե ԱՄՆ Ներկայացուցիչների դալասում ընդունվի բանաձեռն, հարցվածների 83 տոկոսը դեմ կկանգնի Իսրայել ԱՄՆ-ին Թուրքիայի աջակցությամբ: Միեւնույն ժամանակ հարցվածների 42 տոկոսը ցեղասպանության

բանաձեռն համարում է հակաիսլամական, 31 տոկոսը համաձայնում է, որ դա Միացյալ Նահանգների ներքին գործն է: Ամեն դեպքում Թուրքիայի բնակչության 12 տոկոսը Հայոց ցեղասպանությունը համարում է դասնական փաստ:

ՌԳ փոխվարչապետը Հայաստանում

Այսօր երկօրյա աշխատանքային այցով Հայաստան կժամանի Ռուսաստանի կառավարության փոխվարչապետ Սերգեյ Իվանովը: Պաշտոնական լրահոսի համաձայն, Իվանովը կհանդիպի Հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Զոչարյանի, վարչապետ Սերժ Սարգսյանի հետ, կայցելի Զանաթոն գտնվող Ռուսաստանի դաշնային ուսումնական կենտրոնի 21 դպրոց:

Սուրբ Խաչը Հայ առաքելական եկեղեցուն, միայն թե Դոնի Ռոսսովում

Դոնի Ռոսսովի դաշնային նշանակության ամենախիճ դասնաճարարության հուշարձան Սր. Խաչը (եկեղեցու եւ «Չոր խաղ» աղբյուրի շենքերը) «Ռոսսովյան մարզի երկրագիտական թանգարան» մշակույթի ղեկավար հաստատության օդերափվ կառավարումից անհասույց օգտագործման է հանձնվել «Սուրբ Խաչ եկեղեցի մեծասան» հայկական տեղական կրոնական կազմակերպությանը: Դոնի Ռոսսովում գործող այս կազմակերպությանը հանձնված Սր. Խաչ եկեղեցին սրվել է օգտագործում կրոնական կազմակերպությանը՝ կանոնադրական դրույթներին համադասասխան նրախաների համար: Եկեղեցու վերադարձը Դոնի հավասարալ հայերին բոլոր արձագան է գտել տեղական լրատվամիջոցներում եւ ոչ

միայն զուտ կրոնական առումով: Խնդիրն այն է, որ եկեղեցին երկար ժամանակ ծառայում էր որպես ռուս-հայկական բարեկամության թանգարանի ցուցանմուցների դալաս: Ցուցանմուցներն այսուհետեւ Սր. Խաչից կտեղափոխվեն եւ կցուցադրվեն Ռոսսովի մարզի երկրագիտական թանգարանում: Չուգահեռաբար աշխատանքներ կարվեն այդ ցուցանմուցների համար առանձին թանգարանային սարած հասկացնելու ուղղությամբ, որի համար արդեն իսկ նախատեսվել է վերանորոգել Նախիջեանում Ազգության հրատարակում գտնվող Պուսկիմի անվ. մասկի գրադարանի շենքը: «Ազգը» հետագայում ընթերցողներին կտեղեկացնի Սր. Խաչի վերադարձման եւ հեջագա ճակատագրի մանրամասներին: Ա. Տ.

Նորեյան մրցանակակիրները հայ-թուրքական հաճեցման օգտին

Աշխարհի ամենաեղիցնակավոր մրցանակին արժանացած գիտնականները՝ Նորեյան մրցանակի 53 դափնեկիրներ, «Ազգություն» ռադիոկայանի փոխանցմամբ, «Էլի Կիզել» հիմնադրամի նախաձեռնությամբ հանդես են եկել Հայաստանին եւ Թուրքիային ուղղված կոչով: Ժամանակին հայ-թուրքական համաձայնագրի աշխատանքները համակարգող, նաև հիմնադրամի գործադիր տնօրեն Դեյվիդ Ֆիլիպսի խոսքերով, Թուրքիայի կառավարությանը Նորեյան մրցանակակիրները կոչ են անում վերջ ասլ ազգային եւ կրոնական փոխմասնությունների նկատմամբ խտրականությանը, վերացնել Թուրքիայի փեռական օրենսգրքի 301-րդ հոդվածը, որով փեռական դաշիթ է սահմանվում «թուրքական ինքնությունը փրկելու համար»: Նորեյան մրցանակի դափնեկիր

ներն իրենց հերթին Հայաստանին կոչ են անում փոխել «ավտոհար ուղեգիր», ազատ եւ արդար ընտրությունների հնարավորություն սալ եւ հարգել մարդու իրավունքները: Կոչով Հայաստանի եւ Թուրքիայի կառավարություններին 53 գիտնականները հորդորում են բացել հայ-թուրքական սահմանը, արագացնել երկկողմ շփումները եւ լիակատար դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատումը: Հետաքրքրական է, որ Հայոց ցեղասպանության ընկալումների միջոց եւ առկա վիթխարի խզումը հաղթահարելու համար կոչը իրավական մոտեցում է առաջարկում երկու ժողովուրդներին: Ավելին, 53 ստորագրությամբ կոչը ներառում է այսպիսի տողեր. «Թուրքի ու հայերի միջոց վիթխարի խզում կա Հայոց ցեղասպանության ընկալումներում: Այդ խզման անդրադառնալու հա-

մար մեծ դիմում են 2003 թ.-ի «20-րդ դարի սկզբին տեղի ունեցած իրադարձությունների նկատմամբ ՄԱԿ-ի ցեղասպանության հանցագործության կանխարգելման եւ դասնական վերաբերյալ կոնվենցիայի կիրառելիության իրավական վերլուծությանը», որը հաստատում է ցեղասպանությունն ուսումնասիրող գիտնականների եզրակացությունները: Այդ իրադարձությունների վերաբերյալ կարելի է ասել, որ դրանք ժամանակում են ցեղասպանության հանցագործության բոլոր արեգները, ինչպես սահմանված է կոնվենցիայում: Նշվում է նաև, որ ցեղասպանության կոնվենցիան իր հետադարձ կիրառումը ենթադրող ուրեւ դրույթ չի դադարեցվում: Վերջում հիշեցնենք, որ Դեյվիդ Ֆիլիպսը Հայ-թուրք հաճեցման համաձայնագրի նախաձեռնողն էր: Ա. ՏԱՐՈՒՅՈՒՆՅԱՆ

Կանայք գրադեցնում են ավագ կառավարչական լիցենզիաների մեկ ֆառորդից էլ լիցենզիա (22%)

«Գրանք թորթոն ինքնուրույն» միջազգային գործարար զեկույցը ցույց է տալիս, որ համաշխարհային հարցման մասնակից յուրաքանչյուր տասը ընկերություններից չորսի կառավարման վերին օղակներում կանայք մեծամասնություն են: Նրանք գրադեցնում են ավագ կառավարչական լիցենզիաների մեկ ֆառորդից էլ լիցենզիա (22%): Հայաստանում հարցման մասնակցած ընկերությունների 60%-ում կան ավագ կառավարչական լիցենզիաներ գրադեցող կանայք:

Կանայք միջազգային օրվա առօրյա մասին 8-ին, «Գրանք թորթոն ինքնուրույն» հրատարակած 2007 միջազգային գործարար զեկույցի արդյունքները հավաստում են, որ ընկերությունների 38%-ի ավագ ղեկավար օղակներում կանայք չկան: Այս ցուցանիշը գրեթե նույնն է մնացել 2004 թ.-ից ի վեր: Հարցումն ուսումնասիրում է համաշխարհային 35-ի 81%-ը ներկայացնող՝ աշխարհի 32 երկրների 7200 ընկերություններում ղեկավար լիցենզիաներ գրադեցողների կազմակերպությունները:

Ընկերություններ, որտեղ կանայք գրադեցնում են բարձր լիցենզիաներ

Ֆինլանդիայում ընկերությունների 97%-ում կանայք գրադեցնում են ղեկավար լիցենզիաներ, եւ սա հարցման ամենաբարձր ցուցանիշն է, ի հակադրություն ճապոնիայի, որտեղ այդ ցուցանիշն ընդամենը 25% է: Հիմա ամենացածր ցուցանիշներով երկրներից չորսը եվրոպական են՝ Նիդերլանդներ (27%), Լյուքսեմբուրգ (37%), Գերմանիա (41%) եւ Իսպանիա (42%):

Հայաստանում հարցված միջին եւ խոշոր մասնավոր ընկերությունների 60%-ը նեւ է կանայք ներկայացվածությունը ղեկավար լիցենզիաներում, ինչը փոքր-ինչ գերազանցում է համաշխարհային միջին ցուցանիշը (59%):

Ընդհանուր առմամբ հարցման ենթարկված եվրոպական հարցված ընկերությունների կեսից ավելին (52%) նեւ են կանայք մասնակցությունը կառավարման մեջ, մինչդեռ Հյուսիսամերիկյան ազատ առևտրի համաձայնագրի (NAFTA) անդամ երկրների հարցված ընկերությունների 68%-ում կանայք գրադեցնում են ղեկավար լիցենզիաներ: Համեմատելով երեք տարի առաջ գրանցված արդյունքների հետ՝ ավագ ղեկավար լիցենզիաներում կանայք ունեցող եվրոպական ընկերությունների թիվն աճել է 4%-ով, մինչդեռ NAFTA-ի անդամ երկրների ընկերությունների թիվն աճել է 6%-ով:

2004 թ.-ից ի վեր կառավարչական լիցենզիաներում կանայք չունեցող ընկերությունների համաժամարանի միջին ցուցանիշը մնացել է նույնը՝ 38%: Նվազող ցուցանիշներ գրանցած երկրների թիվն են լիցենզիաներում Սեյիական (նվազում 24%-ով), Ռուսաստան (15%), Լեհաստան (9%), Իսպանիա (6%), Նոր Զելանդիան (6%) եւ Միացյալ Նահանգները (6%):

Վերին օղակում կանայք մասնակցության աճող ցուցանիշները գրանցվել են Ինդոնեզիայում (16%), Հնդկաստան (14%), Թայվան եւ Ֆինլանդիայում (13%), Հոնկոնգ եւ Շվեդիա (9%):

Կանայք համամասնական ներկայացվածությունը կառավարման վերին օղակում

Աշխարհում կանայք ներկայությունը վերին կառավարչական լիցենզիաներում 2004 թ.-ից ի վեր 19%-ից աճել է մինչև 22%: Ֆինլանդիայում գրադեցնում է առաջին տեղը՝ ավագ կառավարչական լիցենզիաների 50%-ում կանայք ներկայությունը՝ անցնելով Բրազիլիային (42%) եւ ասիական երկու երկրներին՝ Թայվանը (39%) եւ Հոն-

կոնգ (35%): Կանայք համամասնական ներկայացվածությամբ վերջին տեղը գրադեցնում է ճապոնիան՝ ընդամենը 7%, հետեւելով երեք եվրոպական լիցենզիաներին՝ Լյուքսեմբուրգ, Գերմանիա եւ Նիդերլանդներ, որտեղ այդ ցուցանիշը համապատասխանաբար կազմում է 10%, 12% եւ 13%:

Հայաստանում կանայք համամասնությունը ղեկավար լիցենզիաներում համընկել է համաշխարհային միջին ցուցանիշի հետ՝ կազմելով 22%:

Եվրոմիությունում ղեկավար լիցենզիաներում կանայք համամասնական ներկայացվածությունը նվազել է մինչև 17%, մինչդեռ NAFTA-ի անդամ երկրներում ցուցանիշը 20%-ից աճել է մինչև 23%: Մեկնաբանելով արդյունքները՝ ԷյփԻԼ Մալթենդին «Գրանք թորթոն ինքնուրույն» համաշխարհային ստանդարտների գծով գործադիր տնօրենը, նեւ է. «Շատ հիասթափեցնող է այն փաստը, որ կառավարման վերին օղակում կանայք մասնակցության ցուցանիշը զգալիորեն չի աճել վերջին երեք տարիների ընթացքում: Թերեւս որոշ ասիական երկրներում այս ցուցանիշը հուսադրող է: Մասնավորապես հիասթափեցնող են Հյուսիսային Ամերիկայի եւ Եվրոմիության ընկերությունների արդյունքները: Հոյս ունեն, որ առաջիկա տարիներին կարճաժամկետ փոփոխություններ, երբ կանայք ասիականաբար կսկսեն առավել կարեւոր դեր խաղալ համաշխարհային կայուն, ինչպէս օրինակ, Անգոլա Մերիլը՝ Գերմանիայում, Սեզոն Ռոսայալը՝ Ֆրանսիայում եւ Հիլարի Քլինթոնը՝ Միացյալ Նահանգներում»:

2007 Միջազգային գործարար զեկույցի վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկությունների համար կարող եմ այցելել www.gta.am կամ www.internationalbusinessreport.com կայքերը:

Ն. ՄԱՐԿՆԱՆ

«Ծմիջամեկ Զիրուսի դեմքերին, այլապէս ֆրոնտ էլ Թուրքիայի գործերին կիսառնակն Գիարբեհիում»

Նախագահուշացնում է ֆրոնտային վարչակարգի ղեկավար Մասուդ Բարզանին

Ապրիլի 7-ին Հյուսիսային Իրանում ֆրոնտային վարչակարգի ղեկավար Մասուդ Բարզանին «Ալ Արաբիա» հեռուստատեսությանը սված հարցազրույցում Զիրուսն անվանել է ֆրոնտային ֆաղա: Ինչպէս նույն է թուրքական հանրային հեռուստատեսությունը, նա միաժամանակ նախագահուշացրել է. «Եթե Թուրքիան Զիրուսի հազվով հանկարծ միջամտի Հյուսիսային Իրանի իրադարձություններին, ապա Իրանի ֆրոնտ էլ Գիարբեհիում եւ այլ ֆաղաներում կիսառնակն Թուրքիայի գործերին»:

Բարզանի այս նախագահուշացումը Թուրքիայում ընկալվել է իբրեւ ամբարձրանության դրսևորում եւ բուռն հակազդեցություն է առաջ բերել ինչպէս ֆաղաֆաղ եւ հասարակական քաղաքական, այնպէս էլ մամուլում: Ընդդիմադիր ժողովրդա-հանրապետական, «Ճեմարհ Նուրի», «Մայր հայրենի», «Մեծ միասնություն» կուսակցությունները խստագույն դատադատել է Բարզանին, լուսաբանելով երդողանի կառավարությունից արժանի հակահարված սալ նրան: Իսկ ֆրոնտային «ժողովրդավարական հասարակարգ», «Մասնակցային ժողովրդավարություն», «Իրավունքների եւ ազատությունների» կուսակցությունները, որոնք գործում են Թուրքիայում, հավանություն են սվել Բարզանին:

Ավելին, «Մասնակցային ժողովրդավարություն» կուսակցության նախագահ Շեքաբեք Նուրիյեւն է. «Թուրքիան ցեղակիցների լիցենզիաներով այլ երկրների ներքին գործերին միջամտելու հիվանդությամբ է տառապում: Պե՛տ է ձերբազատվել այդ հիվանդությունից, որովհետեւ Թուրքիայում էլ կան երեք այլ խմբավորումներ: Եթե Թուրքիան Զիրուսի լիցենզիաներով միջամտում փորձի միջամտելու Հյուսիսային Իրանի զարգացումներին, ապա ֆրոնտը հազիվ թե մնան հանդիսատեսի դերում»:

Նրան է լրացրել «Իրավունքների եւ ազատությունների» կուսակցության նախագահ Սերաֆ Բուրաբը, նեւ. «Եթե փոքրիկ թուրքական լիցենզիաներով Զիրուսն Թուրքիային սալիս է միջամտության իրավունք, ապա նույն իրավունքը լիցենզիա է վերադարձվել նաեւ Բարզանին»:

Ապրիլի 8-ին նոր հայտարարություն է արել Մասուդ Բարզանին. «Թուրքիան Զիրուսը ներկայացնում է իբրեւ ներքին խնդիր: Իրականում Թուրքիայի խնդիրը ոչ Զիրուսն է, ոչ էլ PKK-ն, այլ նոր ժողովրդի գոյությունը: Զրոյերն ունեն անկախ տեսակետային իրավունք: Չոքե՛տ է դրանից սարսափել: Այդ տեսությունը սակայն հնարավոր կլինի ստեղծել 10-15 տարի հետո միայն»:

Հ. Գ.

PKK-ի հետ եռօրյա բախումներում սղանվել է 10 թուրք զինծառայող

Ապրիլի 7-9-ը Հըրնաֆում, Բինգոլում եւ Բիթլիսում PKK-ականների դեմ ռազմական գործողությունների հետեւանով սղանվել է թուրքական անվտանգության ուժերի 10 զինծառայող, իսկ ինը՝ վիրավորվել: Այդ գործողություններում 7 զոհ է սվել PKK-ն:

Հ. Գ.

Ֆրանսիայում նախընտրական արձակուրդ սկսվեց

Ընտրողների 42 տկոսը դեռ չի կողմնորոշվել

Երկ ֆրանսիայում լիցենզիաների սկսվել է ապրիլի 22-ի նախագահական ընտրությունների վճռական փուլը՝ նախընտրական ֆառագրաւը: Վերջին հարցումները վկայում են, որ ֆրանսիացիների 42 տկոսը դեռ չի որոշել, թե նախագահությանը որ թեկնածուի օգտին է կեարկելու:

Գրանցված 12 թեկնածուները երկվանից երաւաւորված հավասար իրավունքներ ունեն եթեւում իրենց ծրագրերի շարադրման համար: Ֆրանսուրեւը նույն է, որ թեւ ընտրաւրեւը լիցենզիաները հայտարարված է ապրիլի 9-ից, բայց իրականում սկսվել է ամիսներ առաջ:

Հանրության ոււադրության կենտրոնում են 4 առաջատար թեկնածուներ: Հարցումների համաձայն, հաղթելու ամենամեծ հնարավորություններն ունեն աք ուժերի թեկնածու, նախկին ներգործաւարար Նիկոլա Սարկոզին եւ սոցիալիստների թեկնածու, Պոլատու-Շարան մարզի ղեկավար Սեզոն Ռոսայալը: Հարցող երկու տեղեր գրադեցնում են կենտրոնամեւ ուժերի թեկնածու Ֆրանսուա Բայրոն եւ ծայրախեղ աք Ազգային ծակաշի առաջնորդ ժան-Սարիլը Պեւն:

Վերջին հարցումներից մեկի համաձայն, Սարկոզին (որին աքակված են նախագահի ժալ Շիրակը եւ վարչապետ Դոմինիկ դը Վիլթեւնը) առաջին փուլում կարող է սասնալ փվեւերի 30 տկոսը, փոքր-ինչ առաջ անցնելով Ռոսայալից: Իսկ մեկ ուրիշ հարցման ժամանակ ֆրանսիացիները նախադատությունը սվել են սոցիալիստ թեկնածուին: Երկուրը տեղում կենտրոնամեւ Բայրոն է, ֆանի որ ընտրողներից աւտերը ծանծաւցել են ծայրերի եւ աքերի միջեւ անդադար ընտրություն կատարելուց: Ինչ վերաբերում է Լը Պեւնին, նա կարող է հավակնել փվեւերի ընդամենը 13 տկոսին:

Գնեւրալ Շառլ դը Գոլի հիմնադրած 5-րդ հանրապետության կեւղարչա լիցենզիաները ընթացում երեւել չի եղել, որ նախագահի անունը հայտնի դառնա ընտրությունների հետց առաջին փուլում: Սղանվում է, որ այս անգամ եւ նախագահը կընտրվի երկուրը փուլում՝ 2007 թ. մայիսի 6-ին:

Երկրը 12 տարի ղեկավարած նախագահ ժալ Շիրակը չի մասնակցելու առաջիկա ընտրություններին, բայց նա վարչակարգը աւտ բարձր է: Ավելի ու ավելի մեծ թվով ֆրանսիացիներ դրվասանով են խոսում նա կառավարման տարիների մասին: Մայիսի 17-ին Շիրակը գործերը կհանձնի իրավաւաքողին եւ կենտրոնաւ լիցենզիաները:

Հ. Գ.

Հոռնի լուադը խոսեց մարդկության սառադանների եւ Իրանի «սղանդի» մասին

Սր. Չասկի օրը՝ ապրիլի 8-ին, Հոռնի լուադ Բենեդիկտոս 16-րդը հանդես է եկել «ֆաղաին եւ աշխարհին» ուղղված ավանդական խոսով: Իր ելույթում նա մասնավորապես Իրանում շարունակվող լիցենզիաները բնութագրել է «սղանդ» բառով եւ կոչ է արել խաղաղություն հաստատել ողջ աշխարհում:

67 երկրների հեռուստալիւերով սփռված ելույթում լուադը անդադարեւ է մարդկությանը հոււող խնդիրներին: «Մեւ որեւէ հուադրող լու չեմ սսանում աւուանակվող «սղանդից բակվող Իրանից, մինչ ֆաղաֆաղական բնակչությունը փախչում է երկրից», հայտարարեց լուադը:

Նա խոսել է նաեւ Աֆղանստանում վերցւր լայն ծակ ստացած թալիբների եւ օկուպացիոն գործերի բախումների մասին, միաժամանակ կայուն երկխոսության կոչ անելով Պաղեստինի եւ Իսրայելի ղեկավարներին:

Պաղը 62 լեզվով շնորհակալել է աշխարհի հավասարալներին եւ կոչ է արել հոյսով լցվել, չնայած «բնական աղեսներին եւ մարդկային ողբերգություններին»:

Ֆրանսուրեւը նույն է, որ Վասիկանում լուադի ելույթը լսելու եկած սասնակ հազարավոր հավասարալներին կիրակի կեսօրին միացել են միադատաւր վերացումը լուադանըրը բազմաթիվ ցուցարարներ:

Պ. Բ.

Ընդհասակա ներգաղթյալների համար ԱՄՆ ֆաղաֆաղությունը թանկ հաճույք է

Շարաթ օրը Լոս Անջելեսում տեղի է ունեցել ընդհասակա ներգաղթյալների բողոքի բազմամարդ ցույց: Մոտ 15 հազար ցուցարարներ ֆաղաֆի փողոցներով աւուվել են դեմի ֆաղաֆաղաւարան, լուադանցելով համաներում եւ ԱՄՆ ֆաղաֆաղությունը շնորհում:

Ցուցարարները դժգոհություն են արտահայտել Սոցիալ սան այն ծրագրի կաղակցությամբ, որով նախատեսվում է անօրինական ներգաղթյալներից խոշոր գումար-

ներ գանձել այցադերի եւ կեցության իրավունքի ձեւակերտման համար:

BBC-ի տեղեկությունների համաձայն, ԱՄՆ-ում ներկայումս աղոտ են մոտ 12 մլն ընդհասակա ներգաղթյալներ: Անցյալ տարի նախագահ Տրոք Բուրե հավանություն սվեց ներգաղթի վերաբերյալ Սենատի արած առաջարկությանը, որով կարեւոր թե «ֆաղաֆաղության ձեւադար» էր բացվում ընդհասակա բանվորների համար:

Սակայն ծրագիրը չիրագործվեց Ներկայացուցչների լուադանում հանրապետականների ընդդիմության լուաճառով:

Ամերիկյան լրատվամիջոցներին հայտնի է դարձել, որ անցյալ աւաթարված նոր առաջարկություններն անհամեմատ ավելի լուադանողական են: Ներգաղթյալների իրավունքների լուաճառներն արում են, որ նոր ծրագիրը կհիասթափեցնի նրանց:

Լոս Անջելեսում գործող «ԱՄՆ լաւիանական աւուճան» ներկայացուցիչ խոսում խոսեւ Գուսյերեսի խոսովով, «ժողովուրդը խիստ վստացած է» ներգաղթի հարցում առաջարկվող բարեփոխումից: Սուոչեթեթը ոյրեւ գործակալության սվալների համաձայն, նոր ծրագրով առաջարկվում է անօրինական ներգաղթյալների համար մսցնել մոտիկ հասուն այցադիր, որը նրանց հնարավորություն կսա 3 տարի ընթացում աւախասնի թույլ-

վություն խնդրել, վճարելով 3,5 հազար ոյրալ: Իսկ ԱՄՆ-ում օրինականացվելու իրավունքն այդ մարդիկ կարող են սսանալ միայն հայրենի երկր վերադառնալուց, նոր դիմում ներկայացնելու եւ 10 հազար ոյրալանոց սուգանվ վճարելուց հետո: Իրավալուաճառներն ասում են, որ ընդհասակա բանվորների մեծամասնության համար մնան ծայրսերը լուադաղութ ուժերից վեր են:

Պ. Բ.

